

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

**Finansijski izvještaji
za godinu završenu
31. decembra 2013. godine**

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2013. godine

Sadržaj:	Strana
Izveštaj Uprave	2
Izveštaj nezavisnog revizora	3
Izveštaj o ukupnom rezultatu	4
Izveštaj o finansijskom položaju	5
Izveštaj o promjenama u kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 – 29

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Izvjestaj Uprave

Uprava predstavlja godišnji izvještaj zajedno s revidiranim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2013.

Osnovna djelatnost

Preduzeće za proizvodnju piva Banjalučka pivara a.d. Banjaluka (u daljem tekstu: “Društvo”) osnovano je 1873. godine. Društvo je nacionalizovano od strane države 1950. godine. Društvo je ušlo u sastav Agroindustrijskog poljoprivrednog kombinata Bosanska Krajina 1975. godine.

Odlukom donesenom 03. februara 2005. godine, Vlada Republike Srpske odobrila je poseban privatizacioni program za prodaju državnog dijela kapitala (53,81% ukupnog osnovnog kapitala) metodom tendera sa varijabilnim uslovima.

Sjedište Društva je u Banjaluci, Slatinska 8.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja piva, kao i ostalih osvježavajućih pića, slada i kvasca.

Odgovornost Uprave

Uprava je dužna sastaviti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji će dati istinit i fer prikaz finansijskog položaja Društva, rezultata poslovanja, te novčanih tokova za tu godinu u skladu sa primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje će omogućiti u bilo koje vrijeme sastavljanje ovakvih finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za preduzimanje raspoloživih mjera za očuvanje imovine Društva, kao i sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj, te da ih dosljedno primjenjuje; da donosi razumne i razborite odluke i procjene; da pripremi finansijske izvještaje na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprikladna.

Imajući u vidu da je obavila neophodne analize, Uprava smatra da Društvo ima dovoljno neophodnih sredstava da nastavi poslovati u budućnosti i u skladu s tim izvještaji Društva su pripremljeni na osnovu načela stalnosti poslovanja. Detaljnija obrazloženja su data u napomeni broj 2.

Finansijski izvještaji su odobreni od strane Uprave, te ih, potvrđujući ovo, potpisuje:

03. april 2014.

Direktor

Nicholas Penny

Izveštaj nezavisnog revizora akcionarima Banjalučke pivare a.d. Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja društva Banjalučka pivara a.d. Banja Luka ("Društvo"). Finansijski izvještaji sastoje se od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2013. godine, izvještaja o ukupnom rezultatu, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o tokovima gotovine za godinu koja je tada završila, i napomena, koje sadrže sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj, te za takve interne kontrole koje Uprava odredi kao nužne za sastavljanje finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi nalažu pridržavanje relevantnih etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi o našem prosuđivanju, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima koji mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja koje sastavlja Društvo u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika, primjerenost računovodstvenih procjena koje je definisalo Društvo, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji prikazuju istinito i fer finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2013. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

KPMG B-H d.o.o. za reviziju
Podružnica Banja Luka
Jovana Dučića 13
78000 Banja Luka,
Republika Srpska, Bosna i Hercegovina

03. april 2014.

Za i u ime KPMG B-H d.o.o. za reviziju:

Vedran Vukotić
Rukovodilac Podružnice Banja Luka

Senad Pekmez
FBiH ovlašteni revizor
Broj licence 3090044102

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Izveštaj o ukupnom rezultatu

Za godinu koja je završila 31. decembra

	<i>Napomena</i>	I-XII-2013.	I-XII-2012.
		KM	KM
Prihodi	4	38.199.640	33.385.161
Ostali prihodi	5	982.458	1.278.669
Ukupni prihodi		39.182.098	34.663.830
Povećanje / (smanjenje) zaliha učinaka		1.044.646	571.679
Potrošni materijal i korištene usluge	6	(16.290.131)	(14.815.765)
Troškovi zaposlenih	7	(5.549.118)	(5.465.340)
Troškovi amortizacije	11, 12	(6.540.672)	(6.379.775)
Ostali operativni troškovi	8	(9.649.975)	(7.699.934)
Dobit iz poslovanja		2.196.848	874.695
Finansijski prihodi	9	2.706	2.453
Finansijski rashodi	9	(1.994.094)	(2.114.803)
Neto finansijski rashodi	9	(1.991.388)	(2.112.350)
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja		205.460	(1.237.655)
Porez na dobit	10	-	-
Dobit / (gubitak) za godinu		205.460	(1.237.655)
Ostala sveobuhvatna dobit: Efekti ispravke HOV raspoloživih za prodaju		(10.070)	(54.722)
Ukupna dobit / (gubitak)		195.390	(1.292.377)
Dobit / (gubitak) po akciji		0,01	(0,23)

Napomene čine sastavni dio ovog finansijskog izvještaja.

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Izveštaj o finansijskom položaju

Na dan 31. decembar

	<i>Napomena</i>	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
AKTIVA			
Nematerijalna imovina	11	5.925.796	5.942.576
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	26.843.671	29.513.218
Dugoročni finansijski plasmani	13	459.205	448.748
Ukupno dugoročna imovina		33.228.672	35.904.542
Zalihe	14	5.815.160	4.623.054
Potraživanja od kupaca	15	1.793.920	3.837.618
Ostala potraživanja		115.933	123.193
Novac i ekvivalenti novca	16	8.288.766	66.590
Ukupno tekuća imovina		16.013.779	8.650.455
Ukupno imovina		49.242.451	44.554.997
Gubitak iznad visine kapitala		-	614.864
Ukupna aktiva		49.242.451	45.169.861
PASIVA			
Kapital			
Upisani kapital	17	22.300.000	5.680.693
Akumulirani gubitak		(6.305.627)	(5.680.693)
Neraspoređena dobit		205.460	-
Ukupno kapital (bez gubitka iznad visine kapitala)		16.199.833	-
Obaveze			
Dugoročne obaveze			
Kredit i pozajmice	18	11.138.255	12.965.818
Dugoročna rezervisanja	19	3.757.905	3.011.714
Ukupno dugoročne obaveze		14.896.160	15.977.532
Kratkoročne obaveze			
Kredit i pozajmice	18	11.008.097	18.280.376
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	20	7.138.361	10.911.953
Ukupno kratkoročne obaveze		18.146.458	29.192.329
Ukupno obaveze		33.042.618	45.169.861
Ukupno pasiva		49.242.451	45.169.861

Napomene čine sastavni dio ovog finansijskog izvještaja.

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Izveštaj o promjenama u kapitalu

Na dan 31. decembar

	Upisani kapital KM	Fer vrijednost rezervi KM	Zadržani gubitak KM	Ukupno kapital KM
Na dan				
1. januara 2012.	5.680.693	(9.866)	(4.993.314)	677.513
Gubitak za godinu	-	-	(1.237.655)	(1.237.655)
Efekti ispravke HOV raspoloživih za prodaju	-	(54.722)	-	(54.722)
Na dan				
31. decembra 2012.	5.680.693	(64.588)	(6.230.969)	(614.864)
Na dan				
1. januara 2013.	5.680.693	(64.588)	(6.230.969)	(614.864)
Transfer (<i>Napomena 17</i>)	-	64.588	(64.588)	-
Dobitak za godinu	-	-	205.460	205.460
Efekti ispravke HOV raspoloživih za prodaju	-	-	(10.070)	(10.070)
Povećanje osnovnog kapitala	16.619.307	-	-	16.619.307
Na dan 31. decembra 2013.	22.300.000	-	(6.100.167)	16.199.833

Napomene čine sastavni dio ovog finansijskog izvještaja.

“Banjalučka pivara” a.d. Banja Luka

Izveštaj o tokovima gotovine

Za godinu koja je završila 31. decembra

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	56.617.989	45.307.095
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	782.990	599.510
Odlivi za nabavke sirovina, troškove i date avanse	(28.999.145)	(20.677.525)
Odlivi na osnovu bruto zarada, naknada i primanja	(5.463.051)	(5.354.773)
Odlivi na osnovu kamata	(3.930.844)	(1.643.568)
Odlivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	(14.032.908)	(11.009.028)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	4.975.031	7.221.711
Tokovi gotovine iz aktivnosti plasiranja i investiranja		
Priliv po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	42.401	29.237
Priliv od kamata	1.737	2.442
Odlivi po osnovu dugoročnih finansijskih plasmana	(75.323)	(68.907)
Nabavke osnovnih sredstava	(3.650.989)	(5.102.975)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti plasiranja i investiranja</i>	(3.682.174)	(5.140.203)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Priliv iz aktivnosti finansiranja	49.943.670	32.937.807
Odlivi iz aktivnosti finansiranja	(43.014.351)	(35.055.121)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto priliv / (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	6.929.319	(2.117.314)
<i>Neto priliv / (odliv) gotovine</i>	8.222.176	(35.806)
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	66.590	102.396
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	8.288.766	66.590
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Napomene čine sastavni dio ovog finansijskog izvještaja.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj

1 Izvještajno Društvo

Preduzeće za proizvodnju piva Banjalučka pivara a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Društvo“) je osnovano 1873. godine, a 1950. godine je nacionalizovano od strane države. Društvo je ušlo u sastav Agroindustrijskog poljoprivrednog kombinata Bosanska Krajina 1975. godine.

U toku 1991. godine Društvo je bilo registrovano kao akcionarsko društvo u mješovitom vlasništvu Banjalučke pivare Banja Luka, a u toku 1995. godine, u skladu sa tada važećim propisima u Republici Srpskoj, Društvo je postalo opšte državno preduzeće. Prema Odluci br. U/I-143/2003 od 19. februara 2003. godine, Društvo je registrovano kao akcionarsko društvo Banjalučka pivara Banja Luka.

Vlada Republike Srpske je Odlukom broj 02/1-020-138/05, dana 03. februara 2005. odobrila poseban privatizacioni program za prodaju državnog dijela kapitala (53,81% ukupnog osnovnog kapitala) metodom tendera sa varijabilnim uslovima.

Društvo kotira na Banjalučkoj berzi pod oznakom BLPV-R-A – obične akcije i pod oznakom BLPV-P-B – za preferencijalne akcije.

Sjedište Društva je u Banjaluci, Slatinska 8.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja piva, kao i ostalih osvježavajućih pića, slada i kvasca.

2 Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja

(a) Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koji podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje na neodređen period u predvidivoj budućnosti.

Na dan 31. decembar 2013. godine, tekuće obaveze Društva premašuju tekuća sredstva za 2.132.679 KM (2012: 20.541.874 KM). Značajne tekuće obaveze sadrže kredite od banaka u iznosu od 10.739.226 KM (od kojih većina dospijeva u junu 2014).

Vežano za tekuće kredite od banaka, Društvo je polovinom 2013. godine sa bankama postiglo sporazum, na osnovu kojeg je Društvo bankama do kraja 2013. godine isplatilo ukupno 500.000 KM kratkoročnih obaveza. U drugoj polovini godine sa bankom je postignut okvirni dogovor o otplati kratkoročnih kredita u predstojećim godinama, prema kojem bi se u 2014. godini trebalo otplatiti 700.000 KM, u 2015. godini 800.000 KM, a preostali kratkoročni krediti u 2016. godini. Revidiranje finansijskog stanja Društva i mogućnosti otplate kredita će se i dalje vršiti svake godine (na 6 mjeseci), te su moguće korekcije dogovora o otplati kratkoročnih kreditnih obaveza. Očekuje se da će Društvo i banke i dalje sporazumno rješavati pitanje otplate kreditnih obaveza Društva.

Društvo je 2013. godine povećalo kapital po osnovu VII emisije akcija, u kojoj je emitovano 16.619.307 redovnih (običnih) akcija, klase „A“, nominalne vrijednosti 1,00 KM, ukupne nominalne vrijednosti 16.619.307 KM. Veći dio sredstava iz dokapitalizacije je namijenjen za određena kapitalna ulaganja, međutim, dio sredstava je, u skladu sa odlukom o dokapitalizaciji, iskorišten i za smanjenje kratkoročnih obaveza Društva.

U skladu s tim, Uprava vjeruje da je razumno i prikladno pripremiti finansijske izvještaje na osnovu načela stalnosti poslovanja i da ne postoji značajna neizvjesnot, koja će indicirati bilo šta drugo osim navedenog. Ukoliko iz bilo kojeg razloga Društvo ne bude u mogućnosti da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, navedeno će imati uticaj na sposobnost Društva da relizuje imovinu po njihovoj priznatoj vrijednosti i da izmiri obaveze u toku redovnog poslovanja po iznosima navedenim u finansijskim izvještajima.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

2 Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izvještaja (*nastavak*)

(b) *Izjava o uskladenosti*

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Službeni glasnik RS, 36/09), računovodstvene standarde koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa i revizora u Republici Srpskoj (na osnovu ovlaštenja Komisije za računovodstvo i reviziju BiH, Službeni Glasnik BiH 5/07) i Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva (Službeni glasnik RS 84/09, 120/11) i Pravilnika o dodatnom računovodstvenom izvještaju – Aneks (Službeni Glasnik RS 106/12).

(c) *Osnove vrednovanja*

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ako nije drugačije navedeno.

(d) *Funkcionalna valuta i valuta prezentacije*

Finansijski izvještaji su izraženi u valuti Bosne i Hercegovine, Konvertibilna marka (KM), koja predstavlja funkcionalnu valutu Društva.

(e) *Upotreba procjena i prosuđivanje*

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike navedene ispod su primjenjivane dosljedno u svim periodima koji su prezentovani u ovim finansijskim izvještajima.

(a) *Strane valute*

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti Društva upotrebom kursne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunate su upotrebom kursa važećeg na taj dan. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija, te dobiti ili gubici nastali prilikom preračuna monetarne imovine i obaveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u bilansu uspjeha.

Nemonetarna imovina i obaveze izražene u stranim valutama, koje su iskazane po istorijskom trošku, preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursovima stranih valuta važećim na dan utvrđivanja istorijske vrijednosti. Nemonetarna imovina i stavke, koje se mjere po istorijskom trošku strane valute, ne preračunavaju se po novim kursovima.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

(b) *Finansijski instrumenti*

Nederivativni finansijski instrumenti čine potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, krediti i depoziti, novac i novčani ekvivalenti, zajmovi i krediti, kao i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Nederivativni finansijski instrumenti se početno vrednuju po njihovoj fer vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove, u slučaju finansijskih instrumenata, koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nederivativni finansijski instrumenti se naknadno mjere na način koji je niže opisan.

Finansijski instrument se priznaje ukoliko Društvo postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta. Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko isteknu ugovorna prava Društva na novčane tokove od finansijske imovine, ili ako Društvo prenese na drugu stranu finansijsku imovinu bez zadržavanja kontrole ili prenese sve rizike i koristi povezane s tom imovinom. Redovna nabavka i prodaja finansijske imovine priznaje se na datum trgovine odnosno na datum kada se Društvo obaveže kupiti ili prodati imovinu. Finansijske obaveze prestaju se priznavati ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili je istekla.

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na kapital, odnosno na revalorizovane rezerve od investicija, sa izuzetkom umanjenja za imparitetne gubitke, kamate obračunate koristeći metod efektivne kamatne stope i dobit ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika, koji se direktno priznaju u dobitak ili gubitak perioda. Kada se takva imovina prodaje, ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativna dobit ili gubitak prethodno ostvaren u revalorizovanim rezervama za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda. Instrumenti kapitala klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, koji ne kotiraju na aktivnom berzanskom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, su vrednovane prema istorijskom trošku umanjenom za obezvređenje.

Gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvataju gotovinu i depozite po viđenju za potrebe pripreme izvještaja o gotovinskim tokovima i bilans stanja.

(c) *Nekretnine, postrojenja i oprema*

(i) *Priznavanje i vrednovanje*

Nekretnine, postrojenja i oprema prikazani su po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti sredstava.

Trošak uključuje izdatke koji se mogu direktno pripisati sticanju sredstva. Troškovi pozajmljivanja koji nisu direktno vezani za nabavku, izgradnju ili proizvodnju kvalifikovanog sredstva se priznaju u bilansu uspjeha koristeći metodu efektivne kamatne stope.

(ii) *Naknadni izdaci*

Trošak zamjene dijela nekretnina, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ukoliko je izvjesno da će Društvo imati buduće ekonomske koristi od tog sredstva i da je trošak sredstva moguće pouzdano izmjeriti. Trošak svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme priznaje se u bilansu uspjeha.

(iii) *Amortizacija*

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište se ne amortizuje.

Procijenjeni korisni vijek trajanja sredstava je sljedeći:

Građevinski objekti	20 do 77 godina
Postrojenja i oprema	5 do 14 godina

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstva kada nastane.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

(d) Nematerijalna sredstva

(i) Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su početno vrednovana po trošku. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna sredstva se vrednuju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti ako ga ima. Stopa amortizacije, koja se koristi za nematerijalna sredstva, je zasnovana na korisnom vijeku trajanja nematerijalnih sredstava.

(ii) Naknadni izdaci

Naknadni izdaci vezani uz nematerijalnu imovinu se kapitalizuju samo kada povećavaju buduću ekonomsku korist pripadajuće imovine. Svi ostali izdaci prikazani su u bilansu uspjeha kao trošak u periodu kada su nastali.

(iii) Amortizacija

Amortizacija se izračunava korištenjem linearne metode otpisa i prikazuje u bilansu uspjeha tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine od datuma kada su sredstva raspoloživa za upotrebu.

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstava.

(e) Zalihe

Zalihe se vrednuju po vrijednosti nižoj od troška ili neto prodajne vrijednosti. Zalihe su vrednovane po trošku nabavke, uključuju sve troškove, koji su potrebni za dovođenje zaliha u stanje spremno za upotrebu, koristeći metod prosječnog ponderisanog troška.

U slučaju gotovih proizvoda i proizvodnje u toku, trošak uključuje odgovarajući dio opštih proizvodnih troškova zasnovan na normalnom kapacitetu poslovanja. Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u normalnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove kompletiranja i prodaje zaliha.

(f) Umanjenje vrijednosti sredstava

Knjigovodstveni iznos imovine Društva, osim zaliha, pregleda se na svaki datum bilansa stanja kako bi se utvrdilo da li postoji bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Nadoknadivi iznos nematerijalne imovine sa neograničenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine, koja još nije u upotrebi, procjenjuje se na svaki datum bilansa.

Imovina, koja podliježe obračunu amortizacije, se pregleda za umanjenje vrijednosti uvijek kada događaji ili promjene u okolnostima indiciraju da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak uslijed umanjenja se priznaje kada knjigovodstveni iznos sredstva ili jedinice koja stvara gotovinu prelazi nadoknadivi iznos. Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u bilansu uspjeha.

Društvo razmatra dokaze o umanjenju vrijednosti za potraživanja na specifična sredstva i na kolektivnom nivou. Sva pojedinačno značajna potraživanja su procijenjena za specifične vrijednosti. Sva pojedinačno značajna potraživanja, čija vrijednost nije posebno umanjena, se kolektivno procjenjuju zbog umanjenja vrijednosti koja je nastala, ali još uvijek nije identifikovana. Potraživanja koja nisu pojedinačno značajna kolektivno se procjenjuju zbog umanjenja vrijednosti potraživanja grupišući zajedno potraživanja sa sličnim karakteristikama rizika.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

(g) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog perioda i ako je vjerojatno da će biti potreban odliv resursa radi podmirivanja obaveza, te ako se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

(h) Krediti i pozajmice

Kamatonosni krediti i pozajmice se početno priznaju po fer vrijednosti primljenog novca umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. U budućim periodima, kamatonosni krediti i pozajmice se iskazuju po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Svaka razlika između primitaka (umanjeno za transakcijske troškove) i vrijednosti po dospijeću se priznaje u bilansu uspjeha tokom trajanja pozajmice primjenom efektivne kamatne stope.

(i) Primanja zaposlenih

(i) Obavezni doprinosi u penzioni fond

Obaveze za doprinose u obavezni penzioni fond se uključuju kao trošak u račun dobiti i gubitka u periodu u kojem su nastali, odnosno u period u kojem su usluge pružene od strane zaposlenih.

(ii) Otpremnine za penzije

Neto obaveza Društva u odnosu na otpremnine za penzije je iznos budućih koristi koje su zaposlenici zaradili u zamjenu za njihove usluge u tekućem i prethodnim periodima, a koje se diskontuju na sadašnju vrijednost. Diskontna stopa je prosječna kamatna stopa komercijalnih banaka na kredite čiji su rokovi dospjeća približno jednaki rokovima i uslovima obaveza Društva.

(j) Prihodi

Prodati proizvodi i usluge

Prihodi od prodaje proizvoda se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja umanjeno za povrate robe, rezervisanja, trgovačke popuste i količinske rabate. Prihodi od prodaje proizvoda se priznaju kada su na kupca preneseni značajni rizici i koristi vlasništva, kada je vjerojatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi, kada se troškovi i mogući povrati robe mogu pouzdano izmjeriti i kada Društvo ne zadržava uticaj na upravljanje i kontrolu nad prodanom robom.

Prihodi od usluga se priznaju u periodu u kojem su usluge izvršene u skladu s postotkom dovršenosti na dan bilansa stanja.

Prihodi od prodaje dobara i usluga su priznati na dan kada su dobra i usluge isporučene i predstavljaju neto fakturisano vrijednost bez PDV-a, akcize i umanjenja po osnovu rabata iskazanog na fakturi.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

3 Značajne računovodstvene politike (*nastavak*)

(k) *Finansijski prihodi i rashodi*

Finansijski prihodi uključuju prihode od kamata od uloženi sredstva (uključujući i finansijska sredstva spremna za prodaju) i pozitivne promjene u fer vrijednosti finansijskih instrumenata prema fer vrijednosti u bilansu uspjeha. Prihodi od kamata se priznaju kada se akumuliraju u bilansu uspjeha, i obračunavaju se koristeći metod efektivne kamatne stope.

Finansijski troškovi uključuju fer vrijednost rashoda od kamata po kreditima, popusta na rezerve i negativnih promjena u fer vrijednosti finansijskih instrumenata kroz bilans uspjeha. Troškovi pozajmice, koji se direktno pripisuju akviziciji, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovane imovine, se priznaju u bilansu uspjeha prema metodi efektivne kamatne stope, a dobitak ili gubitak u stranim valutama se priznaju po bruto osnovi.

(l) *Plaćanja najma*

Plaćanja operativnog najma su priznata u bilansu uspjeha kroz vijek trajanja najma. Primljene olakšice plaćanja najma su priznate kao integralni dio ukupnog troška najma, tokom vijeka trajanja najma.

(m) *Porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava na osnovu prijavljenih prihoda prema zakonima i propisima Republike Srpske.

Porez na dobit sadrži tekući porez i odloženi porez. Porez na dobit se iskazuje u bilansu uspjeha, osim poreza koji se odnosi na stavke unutar glavnice, kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar glavnice.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poresku stopu važeću na dan bilansa stanja i sva usklađenja poreske obaveze iz prethodnih perioda.

Odložena poreska imovina se priznaje u visini u kojoj je vjerovatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit dovoljna za korištenje imovine. Odložena poreska imovina se umanjuje za iznos za koji više nije vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica.

(n) *Zarada po akciji*

Društvo predstavlja osnovnu i razrijeđenu zaradu po akciji (EPS) za svoje obične akcije. Osnovna zarada po akciji se izračunava dijeljenjem dobiti ili gubitka namijenjenog redovnim akcionarima Društva sa ponderisanim prosječnim brojem akcija tokom perioda. Razrijeđena zarada po akciji se određuje usklađivanjem dobiti ili gubitka namijenjenog redovnim akcionarima i ponderisanog prosječnog broja redovnih akcija, ispravljenog za vlastite akcije za efekte svih potencijalnih razrijeđenih redovnih akcija.

(o) *Komparativne informacije*

Komparativne informacije su reklasifikovane, u slučajevima kada je to bilo neophodno, da bi se osigurala konzistentnost sa prezentacijom podataka tekuće godine.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

4 Prihodi

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Prihod od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	37.503.547	32.665.992
Prihod od prodaje proizvoda na inostranom tržištu	596.163	595.349
Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu	99.930	123.820
	38.199.640	33.385.161
	=====	=====

5 Ostali prihodi

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Naplaćena otpisana potraživanja	584.887	393.444
Zastarjela sporna dugovanja (inostrani dobavljači)	117.704	-
Razlika između plać. i priz. obvez. za izmir. poreskih obaveza	61.002	45.241
Viškovi po popisu	59.242	229.931
Prihod od zakupa	55.703	27.705
Pogrešna uplata na žiro račun	28.647	-
Naplata šteta	26.086	7.306
Prihod od kapitaliziranja vlastitog rada	5.315	18.764
Ostali prihodi	43.872	398.838
Prihodi od smanjenja obaveza za pakericu	-	157.440
	982.458	1.278.669
	=====	=====

6 Potrošni materijal i korištene usluge

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Troškovi materijala za izradu	12.201.804	10.955.179
Troškovi goriva i energije	2.191.634	2.267.086
Troškovi režijskog materijala	1.832.146	1.498.544
Nabavna vrijednost prodate robe	64.547	94.956
	16.290.131	14.815.765
	=====	=====

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

7	Troškovi zaposlenih	I-XII-2013.	I-XII-2012.
		KM	KM
	Plate	2.857.842	2.770.966
	Doprinosi i porezi	1.898.655	1.817.947
	Ostali lični rashodi	792.621	876.427
		5.549.118	5.465.340
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Broj zaposlenih radnika na dan 31. decembar 2013. godine je bio 232 (2012.: 230). Ostali troškovi zaposlenih uključuju topli obrok, prevoz, troškove Upravnog odbora, regres za godišnji odmor, otpremnine za penziju, jubilarne nagrade, otpremnine za raskid radnog odnosa i dnevnice za službena putovanja.

Troškovi bruto zarada zaposlenih uključuju 1.597.807 KM (2012.: 1.531.353 KM) doprinosa uplaćenih u socijalne fondove RS.

8	Ostali operativni troškovi	I-XII-2013.	I-XII-2012.
		KM	KM
	Reklama, propaganda i ostale marketinške usluge	1.767.332	1.833.694
	Troškovi transportnih usluga	1.692.472	1.202.457
	Neproizvodne usluge	1.214.819	1.073.863
	Troškovi reprezentacije	811.491	554.584
	Održavanje	785.873	571.064
	Ispravka vrijednosti potraživanja	734.872	523.119
	Ostala rezervisanja	641.236	174.680
	Troškovi naknada državi	590.317	241.242
	Rashodovanje materijala i robe	558.916	98.358
	Gubici na osnovu rashodovanja osnovnih sredstava	280.335	875.839
	Premija osiguranja	145.453	175.059
	Bankarske usluge	101.607	50.624
	Obezvredjenje materijala	83.302	95.975
	Manjkovi	63.777	17.828
	Zakupnina	36.879	13.145
	Troškovi članarina	17.660	-
	Ostali nepomenuti rashodi	29.633	42.596
	Ostali troškovi	94.001	142.784
	Troškovi doprinosa	-	13.023
		9.649.975	7.699.934
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

9 Finansijski prihodi i rashodi

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Prihodi od kamata	1.738	2.442
Dobici od kursnih razlika	27	11
Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	941	-
Ukupni finansijski prihodi	2.706	2.453
Trošak kamata	(1.939.836)	(2.045.074)
Gubici od kursnih razlika	(572)	(130)
Finansijski trošak preferencijalnih akcija	(45.744)	(45.744)
Ostali rashodi	(7.942)	(23.855)
Ukupni finansijski rashodi	(1.994.094)	(2.114.803)
Neto finansijski rashodi	(1.991.388)	(2.112.350)

10 Porez na dobit

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Dobit / gubitak prije oporezivanja	205.460	(1.237.655)
Porez po stopi od 10%	20.546	(123.766)
Poresko nepriznati troškovi	219.069	101.499
Poreski gubitak nepriznat kao poreska imovina	-	22.267
Porez na dobit	239.615	-
Iskorišteni gubici iz ranijih godina	(239.615)	-
Za plaćanje	-	-
<i>Efektivna poreska stopa</i>	0%	0%

Društvo ima poreske gubitke koji se mogu iskoristiti kao umanjene buduće oporezive dobiti. Ako ne, iskorišteni poreski gubici će isteći kako slijedi:

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
2013. godine	1.017.581	1.257.196
2014. godine	754.547	754.547
2015. godine	541.389	541.389
2016. godine	370.111	370.111
2017. godine	22.267	22.267
	2.705.895	2.945.510

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

11 Nematerijalna imovina

	Trajno pravo korištenja zemljišta KM	Ostala prava KM	Ukupno KM
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Na dan 01. januara 2012.	5.810.056	171.269	5.981.325
Povećanja	-	6.474	6.474
Na dan 31. decembra 2012.	5.810.056	177.743	5.987.799
Na dan 01. januara 2013.	5.810.056	177.743	5.987.799
Povećanja	-	-	-
Na dan 31. decembra 2013.	5.810.056	177.743	5.987.799
<i>Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti</i>			
Na dan 01. januara 2012.	-	(25.234)	(25.234)
Prenos sa osnovnih sredstava	-	(3.890)	(3.890)
Trošak za godinu	-	(16.099)	(16.099)
Na dan 31. decembra 2012.	-	(45.223)	(45.223)
Na dan 01. januara 2013.	-	(45.223)	(45.223)
Trošak za godinu	-	(16.780)	(16.780)
Na dan 31. decembra 2013.	-	(62.003)	(62.003)
<i>Neto sadašnja vrijednost</i>			
Na dan 31. decembra 2012.	5.810.056	132.520	5.942.576
Na dan 31. decembra 2013.	5.810.056	115.740	5.925.796

Ostala prava se uglavnom odnose na licencu za proizvodnju određene vrste piva – Kaltenberg.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

12	Nekretnine, postrojenja i oprema	Gradjevinski objekti KM	Oprema i ambalaža KM	Sredstva u pripremi KM	Ukupno KM
	Nabavna vrijednost				
	Na dan 01. januara 2012.	40.427.830	95.262.573	73.433	135.763.836
	Nabavke	-	-	6.324.665	6.324.665
	Prenos sa rezervnih dijelova	-	-	514.807	514.807
	Transfer sa rezervnih dijelova	-	514.807	(514.807)	-
	Transfer	23.354	6.259.125	(6.282.479)	-
	Višak / manjak	-	(134.848)	-	(134.848)
	Otuđenje	-	(3.865.614)	-	(3.865.614)
	Prenos na nematerijalna ulaganja	-	(6.474)	-	(6.474)
	Na dan 31. decembra 2012.	40.451.184	98.029.569	115.619	138.596.372
	Na dan 01. januara 2013.	40.451.184	98.029.569	115.619	138.596.372
	Nabavke	-	-	4.101.464	4.101.464
	Transfer	80.343	3.990.076	(4.070.419)	-
	Višak / manjak	-	(205.428)	-	(205.428)
	Otuđenje	(18.262)	(21.333.558)	(953)	(21.352.773)
	Na dan 31. decembra 2013.	40.513.265	80.480.659	145.711	121.139.635
	<i>Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti</i>				
	Na dan 01. januara 2012.	(27.124.290)	(78.195.013)	-	(105.319.303)
	Trošak za godinu	(827.705)	(5.535.970)	-	(6.363.675)
	Višak / manjak	-	352.112	-	352.112
	Otuđenje	-	2.654.962	-	2.654.962
	Isprav. ambalaže	-	(411.140)	-	(411.140)
	Prenos na nemat. ulaganja	-	3.890	-	3.890
	Na dan 31. decembra 2012.	(27.951.995)	(81.131.159)	-	(109.083.154)
	Na dan 01. januara 2013.	(27.951.995)	(81.131.159)	-	(109.083.154)
	Trošak za godinu	(785.082)	(5.738.810)	-	(6.523.892)
	Višak / manjak	-	239.598	-	239.598
	Otuđenje	11.597	21.059.887	-	21.071.484
	Na dan 31. decembra 2013.	(28.725.480)	(65.570.484)	-	(94.295.964)
	<i>Neto sadašnja vrijednost</i>				
	Na dan 31. decembra 2012.	12.499.189	16.898.410	115.619	29.513.218
	Na dan 31. decembra 2013.	11.787.785	14.910.175	145.711	26.843.671

Cjelokupnu vrijednost sredstava Društvo je založilo kao kolateral po osnovu kredita od banaka.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

13 Dugoročni finansijski plasmani

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Ostali depoziti	257.500	257.500
Ulaganja u hartije od vrijednosti	125.192	135.262
Dužničke hartije od vrijednosti (obveznice)	54.791	28.923
Kreditni radnicima	21.722	27.063
	459.205	448.748

14 Zalihe

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Potrošni materijal	3.004.951	3.370.257
Nedovršena proizvodnja	1.089.827	814.636
Gotovi proizvodi	616.096	401.477
Dati avansi	1.078.417	26.550
Komercijalna roba	25.869	10.134
	5.815.160	4.623.054

15 Potraživanja od kupaca

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Kupci u zemlji	4.995.020	7.006.027
Kupci u inostranstvu	364.757	297.455
Ispravka vrijednosti	(3.565.857)	(3.465.864)
	1.793.920	3.837.618

16 Novac i ekvivalenti novca

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Novac u banci	8.287.908	66.428
Blagajna	858	162
	8.288.766	66.590

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

17 Upisani kapital

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
Upisani kapital	22.300.000	5.680.693
	22.300.000	5.680.693

Društvo je 2013. godine povećalo kapital po osnovu Odluke o VII emisiji redovnih (običnih) akcija upućena kvalifikovanom investitoru, u kojoj je emitovano 16.619.307 redovnih (običnih) akcija, klase „A“, nominalne vrijednosti 1,00 KM, ukupne nominalne vrijednosti 16.619.307 KM. Cjelokupan iznos povećanja kapitala je uplaćen u novcu.

Struktura akcionarskog kapitala na dan 31.12.2013. i 31.12.2012. godine je sljedeća:

	I-XII-2013. %	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. %	I-XII-2012. KM
Altima Global Special Situations Master Fond Ltd	82,42%	18.379.660	39,36%	2.235.920
Altima UK Value Investments Limited	6,84%	1.525.320	26,84%	1.524.698
Interni dioničari i akcionari po osnovu vaučer ponude	8,73%	1.946.790	25,90%	1.471.299
PREF a.d. Banja Luka	1,34%	298.820	5,27%	299.373
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	0,67%	149.410	2,63%	149.403
		22.300.000		5.680.693

Akcionarski kapital Društva se sastoji od 20.775.188 (2012: 4.155.882) običnih akcija i 1.524.812 preferencijalnih akcija sa nominalnom vrijednošću akcije od 1 KM na dan 31. decembar 2013. godine.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

18 Krediti i pozajmice

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
<i>Dugoročne obaveze</i>		
Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka	10.716.719	12.764.300
Grad Banja Luka, Republika Srpska	111.375	133.650
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	101.070	50.796
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	209.091	17.072
	11.138.255	12.965.818
<i>Kratkoročne obaveze</i>		
Altima Global Special Situations Master Fond Ltd	-	782.332
Altima Global Special Opportunities Master Fond Ltd	-	1.466.873
Altima Partners LLP	-	4.400.618
Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka	7.609.226	8.122.317
Hypo Alpe Adria a.d. Mostar	3.130.000	3.380.000
Grad Banja Luka, Republika Srpska	22.275	22.275
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	111.549	96.430
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	135.047	9.531
	11.008.097	18.280.376
	22.146.352	31.246.194
	=====	=====

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

18 Krediti i pozajmice (*nastavak*)

Kamatne stope i uslovi vraćanja kredita na dan 31. decembar 2013. su sljedeći:

<i>Kamatonosni krediti i pozajmice</i>	Kamatna stopa	Ukupno 2013. KM	1 godina ili manje KM	1-2 godine KM	2-3 godine KM	3-4 godine KM	Više od 4 godine KM
Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka 20.000.000 KM, dospijeva u junu 2019. godine	6 m Euribor + 5,50%	12.575.945	1.859.226	2.144.777	2.273.463	2.409.871	3.888.608
Grad Banja Luka Republika Srpska (komunalna naknada – reprogram), dospijeva u decembru 2020. godine	-	66.326	11.054	11.054	11.054	11.054	22.110
Grad Banja Luka, Republika Srpska (građevinsko zemljište)	-	67.324	11.221	11.221	11.221	11.221	22.440
Hypo Alpe Adria d.d. Mostar, 2.780.000 KM, dospijeva u junu 2014. godine	7%	2.780.000	2.780.000	-	-	-	-
Hypo Alpe Adria d.d. Mostar, 350.000 KM, dospijeva u decembru 2014. godine	7%	350.000	350.000	-	-	-	-
Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka, 350.000 KM, dospijeva u decembru 2014. godine	7%	350.000	350.000	-	-	-	-
Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka, 5.400.000 KM, dospijeva u junu 2014. godine	7%	5.400.000	5.400.000	-	-	-	-
UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo	6,85- 7,82%	212.619	111.549	76.633	24.437	-	-
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	8,05%	344.138	135.047	139.709	69.382	-	-
Ukupno krediti i pozajmice		22.146.352	11.008.097	2.383.394	2.389.557	2.432.146	3.933.158

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

18 Krediti i pozajmice (*nastavak*)

S obzirom na rezultate poslovanja i nemogućnost izmirivanja obaveza po kreditima, odnosno nemogućnost otplate glavnice po postojećim kreditima, Društvo već niz godina vrši restrukturiranje svojih kreditnih obaveza. Kao obezbjeđenje otplate navedenih kredita kod Hypo Alpe Adria Bank, Društvo je ovjerilo odgovarajuće sopstvene mjenice „bez protesta“ i virmanske naloge. Takođe, Društvo je upisalo i hipoteku na poslovne objekte i zemljište u krugu fabrike za proizvodnju piva, kao i založno pravo na opremi, koja je nabavljena iz imenovanih kredita.

Rezultat pregovora o restrukturiranju kreditnih obaveza u protekle tri godine je grupisanje kreditnih obaveza prema banci u dvije grupe, kratkoročni i dugoročni krediti. Anuiteti po dugoročnom kreditu (20 miliona KM), kojim je finansirana izgradnja i opremanje punionice piva, a koji dospijeva u junu 2019. godine, se isplaćuju redovno, na mjesečnom nivou. Kratkoročne obaveze prema Hypo Alpe Adria bank a.d. Banja Luka proizlaze iz Okvira za finansijsko praćenje, koji je Društvu odobren na period od 5 godina (dospijeva 30.06.2016. godine), iz kojeg Društvo koristi kratkoročni kredite u iznosima od 5,4 miliona KM, 350.000 KM i overdraft kredit u iznosu od 2,5 miliona KM. Svi ovi krediti dospijevaju polovinom 2014. godine, kao i kratkoročni krediti od Hypo Alpe Adria bank d.d. Mostar od 2,78 miliona KM i 350.000 KM.

Rezultat pregovora sa bankom je i dalje umanjena marža banke, te je kamatna stopa na dugoročni kredit sada 6-mjesečni EURIBOR (zaokružen na narednu veću četvrtinu) + 5,5% marža (puna kamatna stopa bi bila 6-mjesečni EURIBOR + 7% marža), a na kratkoročne 7%. Ova privremena kamatna stopa traje do 30.06.2014. godine.

Ranijim pregovorima u sklopu reprograma je postignut je i dogovor o otpisu dijela zatezne kamate (za Hypo banku Banja Luka na 01.12.2010. godine iznos je bio 338.941,00 konvertibilnih maraka, a za Hypo banku Mostar na 30.11.2010. godine ta kamata je iznosila 347.465,25 konvertibilnih maraka), pod uslovom da Društvo u narednih 5 godina po svim ugovorima o kreditu neće kasniti u servisiranju obaveza prema banci više od 20 dana u toku mjeseca. Takođe, u slučaju da Društvo i u periodu redovnog izmirenja obaveza prema banci, a najkasnije do 31.12.2014. godine, dostigne nivo godišnjeg EBITDA (dobit prije kamate, poreza i amortizacije) u visini većoj od 10 miliona konvertibilnih maraka, prema banci će izmiriti 50% predmetnih zateznih kamata na način, koji će biti utvrđen kasnije (kroz povećanje redovne kamatne stope ili u vidu jednokratno obračunate naknade, glavnice, i sl.).

Društvo redovno izmiruje svoje obaveze po dugoročnom kreditu (otplata glavnice i kamate). Kada je riječ o kratkoročnim kreditnim obavezama, Društvo redovno vrši isplatu kamate po kreditima, međutim, zbog nemogućnosti isplate ukupne glavnice kratkoročnih kredita, Društvo i dalje traži moratorij na otplatu glavnice kratkoročnih kredita, odnosno reprogram i mogućnost parcijalnog otplaćivanja kratkoročnih kredita. Društvo i Hypo banka svake godine (na 6 mjeseci) zajedno razmatraju finansijsku situaciju Društva, te pregovaraju o dijelu kratkoročnih obaveza, koje je Društvo u mogućnosti isplatiti u predstojećem periodu. Polovinom 2013. godine sa bankom je postignut sporazum, na osnovu kojeg je Društvo bankama do kraja 2013. godine isplatilo ukupno 500.000 KM kratkoročnih obaveza (Hypo banci Banja Luka kredit od 250.000 KM, te Hypo banci Mostar kredit od 250.000 KM). U drugoj polovini godine sa Hypo bankom je postignut okvirni dogovor o otplati kratkoročnih kredita u predstojećim godinama, prema kojem bi se u 2014. godini trebalo otplatiti 700.000 KM, u 2015. godini 800.000 KM, a preostali kratkoročni krediti u 2016. godini. Revidiranje finansijskog stanja Društva i mogućnosti otplate kredita će se i dalje vršiti na svake godine (na 6 mjeseci), te su moguće korekcije dogovora o otplati kratkoročnih kreditnih obaveza. Očekuje se da će Društvo i banke i dalje sporazumno rješavati pitanje otplate kreditnih obaveza Društva.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

19 Dugoročna rezervisanja

	I-XII-2013.	I-XII-2012.
	KM	KM
Rezervisanja za dividenu po osnovu prioritetnih akcija	2.833.331	2.787.587
Rezervisanja za ostale finansijske rashode	924.574	224.127
	3.757.905	3.011.714
	=====	=====

Rezervisanja za dividende po osnovu kumulativno-prioritetnih akcija se obračunavaju svake godine u iznosu od 3% na nominalnu vrijednost akcija. Ukupan iznos rezervisanja obračunat za period, koji završava na dan 31. decembar 2013. godine, iznosi 45.744 KM i obračunat je kao 3% na iznos od 1.524.812 KM.

20 Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

	I-XII-2013.	I-XII-2012.
	KM	KM
Obaveze prema domaćim dobavljačima	2.432.597	3.368.049
Obaveze prema stranim dobavljačima	1.558.090	3.800.504
Obaveze za akcizu	560.964	589.606
Obaveze za PDV	309.750	190.824
Obaveze za ostale poreze	228.941	374.470
Obračunati troškovi	236.995	217.951
Obaveze za poreze i doprinose	152.967	141.477
Obaveze prema zaposlenim	17.564	16.682
Naknada za šume, vode i protivpož. zaštitu	25.933	24.784
Obaveze za kamatu	2.747	2.005.053
Ostale obaveze	1.611.813	182.553
	7.138.361	10.911.953
	=====	=====

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

21 Upravljanje rizicima

Prilikom korištenja finansijskih instrumenta Društvo je izloženo sljedećim finansijskim rizicima:

- kreditni rizik
- rizik likvidnosti
- tržišni rizik

Ova napomena pruža informacije o izloženosti Društva gorenavedenim rizicima, ciljevima Društva, politikama te procesima mjerenja i upravljanja rizicima kao i upravljanja kapitalom. Detaljnija kvantitativna pojašnjenja su prikazana kroz ove finansijske izvještaje. Napomena 2 sadrži dodatne informacije vezane za likvidnost i upravljanje kapitalom u okviru načela stalnosti poslovanja.

(i) *Kreditni rizik*

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka Društva ukoliko kupac ili druga ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispuní svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan isključivo potraživanjima od kupaca.

(ii) *Rizik likvidnosti*

Rizik likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljne količine novca za podmirivanje tekućih obaveza. Društvo je izloženo riziku likvidnosti.

(iii) *Tržišni rizik*

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, poput kurseva, kamatnih stopa i kapitala, koji utiče na prihod Društva i vrijednost njegovih finansijskih instrumenata.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

21 Upravljanje rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti

U prilogu su ugovorena dospijeca finansijskih obaveza:

Nederivativne finansijske obaveze	Knjigov. vrijednost	Ugovoreni nov. tokovi	0-6 mjeseci	6-12 mjeseci	1-2 godine	2-5 godina	Više od 5 godina
31. decembra 2013.							
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	7.138.361	7.138.361	7.138.361	-	-	-	-
Kreditni na koje se obračunavaju kamate	22.146.352	24.617.777	10.081.008	1.889.194	2.964.406	8.303.927	1.379.242
	29.284.713	31.756.138	17.219.369	1.889.194	2.964.406	8.303.927	1.379.242
31. decembra 2012.							
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	10.911.953	10.911.953	10.911.953	-	-	-	-
Kreditni na koje se obračunavaju kamate	31.246.194	35.326.565	18.548.466	1.432.397	2.832.118	8.339.470	4.174.114
	42.158.147	46.238.518	29.460.419	1.432.397	2.832.118	8.339.470	4.174.114

Društvo ima značajne obaveze, koje dospijevaju u idućih 6 do 12 mjeseci, što je objašnjeno u napomeni 2, načelo stalnosti poslovanja.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijski izvještaj (nastavak)

22 Transakcije sa povezanim licima

Značajne transakcije s povezanim licima su date u nastavku:

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
<i>Bilans stanja</i>		
<i>Kredit i pozajmice</i>		
Altima Global Special Situations Master Fund Ltd	-	782.332
Altima Global Special Opportunities Master Fund Ltd	-	1.466.873
Altima Partners LLP	-	4.400.618
	<u>-</u>	<u>6.649.823</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>6.649.823</u></u>
 <i>Kratkoročne obaveze po osnovu kumulirane dividende</i>		
Altima UK Value Investments Limited	2.833.331	2.787.587
	<u>2.833.331</u>	<u>2.787.587</u>
	<u><u>2.833.331</u></u>	<u><u>2.787.587</u></u>
 <i>Obaveze za kamatu</i>		
Altima Grupa (GSO & GSS Master Fund, Altima Partners)	-	1.909.126
	<u>-</u>	<u>1.909.126</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>1.909.126</u></u>
 <i>Bilans uspjeha</i>		
<i>Kamate</i>		
Altima Grupa (GSO & GSS Master Fund, Altima Partners)	413.971	447.975
 <i>Finansijski trošak preferencijalnih akcija</i>		
Altima UK Value Investments Limited	45.744	45.744
 <i>Konsultantske usluge</i>		
Altima UK Value Investments Limited	766.934	775.872
	<u>1.226.649</u>	<u>1.269.591</u>
	<u><u>1.226.649</u></u>	<u><u>1.269.591</u></u>

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

22 Transakcije sa povezanim licima (*nastavak*)

	I-XII-2013. KM	I-XII-2012. KM
<i>Primanja i druge naknade upravi</i>		
Naknade ključnom rukovodstvu	187.403	187.402
	<hr/>	<hr/>

Naknade ključnom rukovodstvu se odnose na primanja i ostale kratkoročne naknade, koje primaju generalni direktor, članovi Upravnog odbora i članovi Odbora za reviziju.

23 Moguće obaveze

Društvo je uključeno u određen broj sudskih sporova, koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rješavaju ili razmatraju u toku redovnog poslovanja. Na dan 31. decembar 2013. godine ukupni procijenjeni iznos obaveza Društva je 430.569 KM, izuzimajući kamate.

Za dio sporova koje je pokrenula Banjalučka pivara, Društvo posjeduje mjenice po kojima je tražena naplata, a kad su u pitanju moguće naknade štete trećim licima iz djelatnosti pravnog odnosa ili određenog svojstva kao izvora opasnosti, Društvo je osigurano za takve slučajeve.

S obzirom da Uprava vjeruje da daljni gubici neće biti značajni, provizije ili daljnja objelodanjivanja u ovom finansijskom izvještaju nisu smatrana neophodnim.

24 Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Procjene i prosuđivanja se neprekidno ocjenjuju i baziraju se na osnovu očekivanih budućih događaja za koje se smatra da su razumni pod datim okolnostima.

Računovodstvene procjene koje Društvo primjenjuje u skladu sa svojim računovodstvenim politikama su kako slijedi:

Načelo stalnosti poslovanja

Iz razloga navedenih u napomeni broj 2 u okviru ovih finansijskih izvještaja, Uprava vjeruje da načelo stalnosti poslovanja ostaje primjenjivo prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja.

Amortizacija nematerijalne imovine i opreme

Društvo određuje korisni vijek i stope amortizacije postrojenja i opreme te nematerijalne imovine na osnovu očekivanog vijeka trajanja, što se radi na godišnjem nivou. Takođe, uprava procjenjuje indikacije obezvređenja i stoga vjeruje da isto ne postoji i da bi zahtijevala detaljan test impariteta.

Porez na dobit

Porez se obračunava u zavisnosti od toga kako Društva tumači važeće zakone i odredbe o porezu. Obračuni, koji sadrže povrate poreza, mogu biti predmetom ocjene i odobravanja lokalnih poreskih vlasti. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata.

„Banjalučka pivara“ a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijski izvještaj (*nastavak*)

24 Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (*nastavak*)

Ispravka vrijednosti potraživanja

Sva potraživanja kupaca koja su u kašnjenju 120 dana, kao i sva ostala potraživanja za koja se procjeni da su nenaplativa, formira se ispravka vrijednosti u punom iznosu dospjelih a nenaplaćenih potraživanja.

Zalihe

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha robe u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Oštećene zalihe robe se u potpunosti otpisuju.

Ispravka vrijednosti – obzvrijeđenje zaliha vrši se za materijal i rezervne dijelove koji su bez promjena duži period.

25 Događaji nakon datuma bilansa

Nisu nastali nikakvi događaji nakon datuma bilansa stanja koji zahtijevaju korekcije ili objavljivanje u finansijskim izvještajima ili napomenama uz finansijske izvještaje, drugačije od onog već objelodanjenog u napomenama uz finansijske izvještaje.